

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Fakultet
za odgojne i
obrazovne znanosti

Šesti međunarodni
simpozij
glazbenih pedagoga

ŠESTI MEĐUNARODNI SIMPOZIJ GLAZBENIH PEDAGOGA
SIXTH INTERNATIONAL SYMPOSIUM OF
MUSIC PEDAGOGUES

GLAZBENA PEDAGOGIJA U SVJETLU SADAŠNJIH I BUDUĆIH
PROMJENA
MUSIC EDUCATION IN THE CONTEXT OF PRESENT AND
FUTURE CHANGES

KNJIGA SAŽETAKA
BOOK OF ABSTRACTS

Glazba u školi – stanje i perspektive
Music in Schools – State and Perspectives

Osijek, 11.-13. travnja 2019.
Osijek, 11th – 13th April 2019

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek pod brojem 141112078.

ISBN 978-953-6965-77-9

Organizacija / Organisation:

Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku; Odsjek za glazbenu pedagogiju Muzičke akademije u Puli; Odsjek za novu glazbu Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku; Odsjek za pedagogiju Filozofskog fakulteta u Osijeku

Urednica: doc. dr.sc. Vesna Svalina

Prijelom / Typesetting: izv. prof. dr. art. Goran Kujundžić

Lektori:

Dr. sc. Nina Mance, hrvatski jezik

Doc. dr.sc. Rahaela Varga, engleski jezik

Naslovnica /Cover: izv. prof. dr. art. Goran Kujundžić

Znanstveni odbor / Scientific Committee:

Izv. prof. dr. Sabina Vidulin, Ph.D. – Muzička akademija u Puli (Hrvatska) (Predsjednica / President)

Red. prof. dr. Rūta Girdzijauskienė – Music Academy of Klaipeda (Litva)

Red. prof.dr. Noémi Maczelka – Faculty of Education “Juhász Gyula” Szeged (Mađarska)

Izv. prof. dr. Michele Biasutti – FISPPA Department Padova (Italija)

Izv. prof. dr. Lada Duraković – Muzička akademija u Puli (Hrvatska)

Izv. prof. dr. Senad Kazić – Muzička akademija u Sarajevu (Bosna i Hercegovina)

Izv. prof. dr. Milena Petrović – Faculty of Music in Belgrade (Srbija)

Izv. prof. dr. Davorka Radica – Umjetnička akademija u Splitu (Hrvatska)

Izv. prof. dr. Branka Rotar Pance – Akademija za glasbo, Ljubljana (Slovenia)

Doc. dr. Vesna Svalina – Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, Osijek (Hrvatska)

Doc. dr. Andreas Bernhofer, Ph. D. – Universität Mozarteum Salzburg (Austrija)

Dr. Gabriela Karin Konkol, Ph. D. – Stanisław Moniuszko Academy of Music in Gdansk (Poljska)

Organizacijski odbor / Organizing Committee:

Doc. dr. sc. Vesna Svalina – Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku (Hrvatska) (Predsjednica / President)

Prof. art. Davor Bobić – Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku (Hrvatska)

Izv. prof. dr. sc. Branko Bognar – Filozofski fakultet u Osijeku (Hrvatska)

Izv. prof. dr. art. Goran Kujundžić – Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku (Hrvatska)

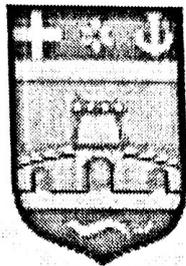
Izv. prof. dr. sc. Sabina Vidulin – Muzička akademija u Puli (Hrvatska)

Doc. dr. sc. Rahaela Varga – Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku (Hrvatska)

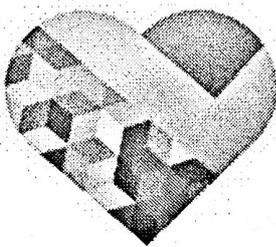
Dr. sc. Zrinka Šimunović, naslovna asistentica – Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku (Hrvatska)

Simpozij je sufinanciran sredstvima iz Proračuna Osječko-baranjske županije za 2019. godinu te uz potporu Turističke zajednice Osječko-baranjske županije, tvrtke Žito d.o.o. Osijek i tvrtke Kanaan d.o.o. Donji Miholjac.

Osječko-baranjska županija

Turistička zajednica Osječko-baranske županije

Kanaan d.o.o. Donji Miholjac

Žito d.o.o. Osijek

Sadržaj

Pozvani predavač

Tim Cain

Unapređivanje glazbenog obrazovanja učenjem od drugih

Glazbena pedagogija

Milena Petrović

Ima li hipokrizije u glazbenoj pedagogiji?

Mario Duarte

Timbralni i prostorni interaktivni glazbeni sustavi: primjena mobilne tehnologije u elektroakustičnom glazbenom obrazovanju u ruralnim područjima

Branka Rotar Pance

Digitalne kompetencije glazbenih pedagoga

Judit Váradi

Glazbeno obrazovanje u osnovnim školama u Mađarskoj, Rumunjskoj, Srbiji i Slovačkoj

Slavica Stefanović

Nastavnik glazbe i uloge u nastavi u osnovnoj školi

Darko Ratković, Naira Jusufović

Glazbeno-metodičke kompetencije učitelja

Lidija Nikolić, Gordana Ercegovac Jagnjić

Neki ishodi učenja nastave glazbe u općem obrazovanju kao pretpostavka učenja glazbe na studijima za odgojitelje predškolske djece i učitelje primarnog obrazovanja

Važnost glazbe i glazbenog obrazovanja za čovjekov opći razvoj

Katarzyna Grebosz-Haring

Utjecaj glazbenog i umjetničkog obrazovanja na uspjeh osnovnoškolske djece u rješavanju glazbenih, kreativnih i kognitivnih zadataka: rezultati i model proizašli iz kvazi-eksperimentalne longitudinalne studije

Tímea Szűcs

Utjecaj glazbenog obrazovanja na razvoj djeteta

Blaženka Bačlija Sušić, Aleksandra Miletić

Značenje glazbenih aktivnosti za djetetov razvoj iz perspektive studenata ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja u Hrvatskoj, Srbiji i Sloveniji

Ljubica Bakić Tomić, Irena Mikšić
Utjecaj glazbe na komunikaciju djece i mladih

Dijana Drandić, Elizabeta Jadan
Usporedna analiza stavova o učenju uz glazbu između učenika osnovnih i srednjih škola

Glazbeni odgoj i obrazovanje kroz povijest

Giovanna Carugno
Povijest glazbe u talijanskom obrazovnom sustavu: što nam predstoji?

Lada Duraković
Iz povijesti glazbenog obrazovanja u osnovnim školama: analiza udžbenika objavljenih u šezdesetim godinama prošloga stoljeća

Miloš Marinković
Stevan Stojanović Mokranjac i srpska glazbena škola: doprinos povijesti glazbenog školstva

Tomislav Košta
Problematika nastave glazbe u Hrvatskoj u stručnim časopisima druge polovice 19. stoljeća

Kreativno glazbeno izražavanje

Sharon Kanach
Xenakis – crtanje glazbe – pedagogija – UPISketch

Jelena Martinović-Bogojević
Poticanje kolaborativne kreativnosti u nastavi glazbe u osnovnoj školi

Vedrana Marković
Metodički postupci u razvijanju stvaralačkih sposobnosti studenata instrumentalnih odsjeka u okviru nastave solfeggia – kreacija kao izazov

Marija Ivanović
Orffov Schulwerk kao mogućnost unapređivanja glazbenog obrazovanja u osnovnoj školi

Slušanje glazbe

José Godinho
Slušaj-i-sviraj: multimodalne strategije za slušanje glazbe – izlaganje

José Godinho
Slušaj-i-sviraj: djelatne aktivnosti za slušanje glazbe – radionica

Andreas Bernhofer, Sabina Vidulin, Lejla Beqiri-Vula
Europski komparativni istraživački projekt Schools@Concerts: iskustva iz Hrvatske i Makedonije

Sabina Vidulin, Marlena Plavšić
Refleksije i emocije učenika u kontekstu spoznajno-emocionalnog pristupa slušanju glazbe

Gabriela Karin Konkol, Anna Kalarus

Uloga edukativnih koncerata za djecu u unapređivanju procesa glazbenog obrazovanja

Ivana Senjan

Suvremeni pristupi oblikovanju glazbenoga ukusa učenika u nastavi Glazbene umjetnosti

Hrvoje Špicer

Kako baroknu operu seriu predstaviti srednjoškolcima

Nastava glazbe u općeobrazovnim školama

Zrinka Šimunović

Kurikulumski pristup u organizaciji poučavanja Glazbene kulture i Glazbene umjetnosti

Tünde Pintér

Učiteljska uvjerenja o funkciji i evaluaciji glazbenog obrazovanja u Mađarskoj: kvalitativni pristup

Žaneta Divjakoska Doneva, Viktorija Paunoska

Glazbeni odgoj i obrazovanje u osnovnim školama u Republici Makedoniji

Vesna Svalina, Branko Bognar

Publicistička aktivnost znanstvenika, glazbenih pedagoga i učitelja u području glazbene nastave na primarnom stupnju odgoja i obrazovanja

Jelena Blašković

Izazovi izvođenja nastave glazbene kulture u kombiniranim razredima primarnog odgoja i obrazovanja

Sofija Cingula, Tamara Jurkić Sviben

Mišljenje učitelja primarnog obrazovanja o vokalnoj higijeni i vokalnim kompetencijama

Ana Popović, Blanka Gigić Karl

Udžbenici predmetne nastave glazbene kulture – pomoć ili zapreka?

Izvannastavne glazbene aktivnosti

Christine C. Bass

Vokalna transformacija za vaše zborove – radionica

Christine C. Bass

Opaki početak probe Vašeg zbora: plan koji osigurava uspjeh – radionica

Mia Mucić, Tamara Šarlija

Utjecaj pjevanja i nastave zbora na razvoj kreativnog mišljenja učenika

Sanja Nuhanović

Skupno muziciranje u kontekstu inkluzivne pedagogije

Nikoola Livančić, Martina Terzić

Ples kao izvannastavna aktivnost – radionica

Učenje glazbe u glazbenim školama

Milena Srđić
Što čini glazbenika?

Biljana Lalchevska Serafimovska
Otkrivanje i razvoj talenata u glazbi

Ana Popović, Domagoj Maras
Utjecaj nastave u glazbenoj školi na kvalitetu života učenika: mišljenja roditelja

Paolo Sullo
Poučavnaje teorije, analize i kompozicije u Liceo musicale: primjena napuljskog solfeggia

Milena Srđić, Elizabeta Vidicki
Uravnoteženost glazbenih komponenata u nastavi solfeggia

Vito Balić
Usvajanje sustavnih sadržaja Polifonije razvijanjem izvedbenih umijeća

Vesna Coufal Jaić
Problemi u pedagogiji solo pjevanja

Ivančica Hinek
Postava dječjega glasa – praktičan rad s dječjim zborom mlađeg uzrasta – radionica

Romana Borš-Mačak
Početno glazbeno obrazovanje – izazovi i mogućnosti

Nensi Krupić
Osnovne glazbene škole – važnost odgoja glazbom i prilagodba novom pristupu

Glazbeno obrazovanje odraslih

Valida Akšamija
Koncept cjeloživotnog učenja u glazbenom odgoju i obrazovanju

Sunčana Bašić
Glazbeno obrazovanje odraslih: istraživanje interesa i motiva za učenje sviranja i pjevanja

Ana Perunović Ražnatović
Predmet Muzička kultura u suvremenom obrazovanju odraslih

Glazbeni projekti

Dina Vojvodić, Vladimir B. Perić
Integrirani seminarski radovi kao lshod projektne nastave

Katarina Zadnik
Metoda Tomatis kao pomoć u obrazovanju učenika s različitim poteškoćama u osnovnoj glazbenoj školi

Ana Dojkić, Tomislava Karačić-Šoljić
Glazbom do interkulturalnosti

Ana Popović
RITMICICLANDO – eksperimentalni glazbeni projekt ekološkog sadržaja

Ana Popović, mag. musicol.

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, Osijek, Hrvatska

Blanka Gigić Karl, mag. musicol., mag. mus.univ.spec.oec

Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku, Akademija za umjetnost i kulturu Osijek, Hrvatska

Udžbenici predmetne nastave glazbene kulture – pomoć ili zapreka?

Sažetak

„Jedna od bitnih karakteristika udžbenika je mogućnost da se učenici njime samostalno koriste. Zato je relativno lako napisati udžbenik za područja na kojima se stječu znanja, a vrlo teško, ili gotovo nemoguće za područja na kojima se stječu umijeća. Kako u nastavi glazbe imamo posla više sa stjecanjem umijeća nego sa stjecanjem znanja, mogućnost uporabe udžbenika vrlo je ograničena. Za neka nastavna područja, poput glazbenog opismenjivanja, sviranja, glazbenog stvaralaštva i slušanja glazbe, udžbenik – kojim bi se učenik mogao samostalno služiti – nije moguće napisati“ napisao je dr. Pavel Rojko u svojoj *Metodici nastave glazbe* (Rojko, 2012: 120). Iako ideja profesora Rojka o tome da su udžbenici za glazbenu kulturu zapravo suvišni ima svoje opravdanje, činjenica jest da još uvijek postoje. Ovaj se rad bavi propitivanjem njihove kvalitete i funkcionalnosti. U empirijskom dijelu rada korištena je metoda analize sadržaja udžbenika. Koristila se i anketa provedena u Osječko-baranjskoj županiji kojom se ispitalo mišljenje nastavnika glazbene kulture o kvaliteti i funkcionalnosti udžbenika za glazbenu kulturu koji su trenutačno u uporabi. Cilj je ovog rada prikazati dobivene rezultate te predložiti dopune i izmjene u svrhu stvaranja kvalitetnijih udžbenika u budućnosti.

Ključne riječi: glazbena kultura, udžbenici, pjevanje u osnovnoj školi, slušanje glazbe u osnovnoj školi

Textbooks used for Music Appreciation in Secondary Schools: Teaching Aid or an Obstacle?

Abstract

"One of the essential characteristics of a textbook is the ability to use it individually. It is therefore relatively easy to write a textbook for school subjects where knowledge is acquired; and it is very difficult, or almost impossible to write a textbook for school subjects where skill is acquired. As music lessons have more to do with acquiring skills than acquiring knowledge, the use of textbooks is very limited. For some subject areas, such as music literacy, instruments playing, music creation and listening to music, a textbook - which could be used by a student alone - can not be written", wrote dr. Pavel Rojko in the *Metodika nastave glazbe (Methods of Teaching Music)* on textbooks for music (Rojko, 2012: 120). Although prof. Rojkos' idea that textbooks for music are indeed redundant has some justification, the fact is that they still exist. This paper questions their quality and functionality. In the empirical part of the paper, the method of content analyzing was applied to textbooks was used. It also used a survey conducted in the Osijek-Baranya County with teachers of music asking them to assess the quality and functionality of textbooks currently used. The aim of this paper was to present the results obtained and to propose modifications that would improve textbooks in the future.

Keywords: Music, textbooks, singing in primary school, listening to music in primary school